МОЗ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. М. І. ПИРОГОВА
(ВНМУ ІМ. М. І. ПИРОГОВА)

ПРОЄКТ

ЗАТВЕРДЖЕНО ТА ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказом Університету
від _____ № _____

ПОЛОЖЕННЯ

про цифрову навчально-наукову лабораторію Digi-CHange Lab Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова

СХВАЛЕНО
Вченою радою Університету
Протокол від _____ № _____

Вінниця — 2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає мету, завдання, напрями діяльності, засади управління, порядок доступу до ресурсів і використання обладнання цифрової навчально-наукової лабораторії Digi-CHange Lab Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова (далі — Лабораторія та Університет).

1.2. Лабораторія створюється в межах реалізації проєкту Erasmus+ «Digital Transformation and Curriculum Development for Healthcare Teams» — Digi-CHange, грантова угода № 101233888, як практикоорієнтоване середовище цифрової трансформації освіти у сфері охорони здоров’я.

1.3. Лабораторія утворюється як структурний підрозділ Університету без статусу окремої юридичної особи. Її створення та введення в дію цього Положення оформлюються рішенням Вченої ради та розпорядчим документом Університету відповідно до його Статуту і внутрішніх процедур. Підпорядкування, місця розташування ресурсів, персональний склад і особи, відповідальні за діяльність лабораторії, визначаються відповідними документами Університету. Ресурси Лабораторії можуть бути розміщені в кількох підрозділах за єдиної координації її діяльності.

1.4. У своїй діяльності Лабораторія керується законодавством України, Статутом та внутрішніми документами Університету, умовами грантової угоди № 101233888 та її додатків, партнерської угоди і цим Положенням. Це Положення є інституційним документом Лабораторії.

1.5. Основними користувачами Лабораторії є здобувачі освіти за медичними та медсестринськими освітніми програмами, науково-педагогічні й наукові працівники Університету. Медичні сестри та брати, інші фахівці охорони здоров’я, представники партнерських закладів освіти й галузевих організацій можуть залучатися до участі у освітніх, наукових і проєктних заходах, зокрема до заходів навчання впродовж життя.

1.6. У цьому Положенні «цифрова охорона здоров’я» (digital health) розуміється як застосування цифрових інструментів, даних і способів взаємодії в охороні здоров’я та відповідній освіті.

2. МІСІЯ ТА МЕТА

2.1. Місія Лабораторії — підтримувати цифрову трансформацію освіти у сфері охорони здоров’я шляхом створення міждисциплінарного, практикоорієнтованого освітнього середовища, у якому студенти медичних і медсестринських програм, викладачі та фахівці охорони здоров’я розвивають знання, навички й професійні установки для відповідальної, пацієнтоорієнтованої та командної практики цифрової охорони здоров’я. Місія реалізується через інтеграцію в освітні програми, практичне навчання і стале інституційне використання ресурсів.

2.2. Метою Лабораторії є забезпечення фізичного та цифрового середовища для практичного застосування інструментів цифрової охорони здоров’я в цілісному ланцюгу знань освітніх програм, що передбачає послідовне формування й застосування взаємопов’язаних цифрових знань і навичок у

кількох дисциплінах та модулях, із горизонтальною міждисциплінарною і вертикальною інтеграцією між етапами навчання. Діяльність спрямовується на розвиток компетентностей, діагностичних підходів, дистанційної професійної комунікації та співпраці лікаря з медичню сестрою або братом.

3. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ

3.1. Лабораторія забезпечує практичну підготовку здобувачів освіти різних рівнів з використанням цифрового обладнання, програмного забезпечення, навчальних даних і цифрових ресурсів в межах вивчення певного освітнього компонента або модуля, що забезпечить покращення результатів навчання у відповідній ланці «ланцюга знань» оновлених медичних і медсестринських освітніх програм.

3.2. Пріоритетними напрямками роботи є навчальне застосування цифрових діагностичних інструментів, отримання, перегляд і критичний аналіз цифрових зображень; створення та ведення цифрової документації; опрацювання діагностичних підходів і алгоритмів дистанційної взаємодії пацієнта з фахівцем; міжпрофесійне обговорення клінічних ситуацій, погоджених навчальних сценаріїв, у тому числі – із застосуванням підходів симуляційної медицини.

3.3. Лабораторія сприяє оновленню навчальних матеріалів, створенню практичних завдань, клінічних кейсів і симуляційних сценаріїв, підготовці викладачів та обміну досвідом між кафедрами.

3.4. Наукова й інноваційна діяльність проводиться в межах затверджених тем і проєктів із дотриманням вимог дослідницької етики, академічної доброчесності та захисту персональних даних.

3.5. Лабораторія бере участь у мережі Digi-CHange через спільні освітні заходи, міждисциплінарні вебінари, електронне навчання, віртуальну мобільність та обмін навчальними сценаріями. У погоджених межах розвивається співпраця з партнерами, практичні й дослідницькі стажування, підприємницькі ініціативи та навчання для медичних сестер і братів. Участь у таких заходах відбувається відповідно до положень Університету та умов грантової угоди.

4. УПРАВЛІННЯ ТА РОЗПОДІЛ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

4.1. Загальний нагляд за діяльністю Лабораторії здійснює уповноважена керівництвом Університету посадова особа. Поточну організацію роботи забезпечує визначений відповідним чином координатор Лабораторії.

4.2. Координатор організовує планування, погодження графіків, взаємодію з підрозділами та партнерами, ведення журналу використання Лабораторії, підготовку звітів і комунікацію. Він забезпечує збереження установчих та робочих документів, організаційної схеми, планів роботи тощо, а також підготовку англомовних версій цих документів за потреби.

4.3. Відповідальні за освітні напрями працівники забезпечують зв’язок заходів із дисциплінами й результатами навчання, готують сценарії та завдання, організовують супровід здобувачів освіти та оцінювання результатів їх роботи.

4.4. Технічний супровід забезпечують визначені Університетом працівники або підрозділи. Вони здійснюють перевірку готовності обладнання, підтримку програмного забезпечення, організацію технічного обслуговування та реагування на несправності в межах наданих їм повноважень.

4.5. Для перехресної перевірки даних та звітування Університет визначає команду моніторингу або конкретних працівників із цими функціями. Команда зіставляє записи журналу зі списками учасників, розкладом, навчальними матеріалами та іншими доказами, фіксує результати перевірки й узагальнює показники.

4.6. Залучення працівника(ів) до виконання певних функцій у Лабораторії не означає автоматичного запровадження для нього(их) нових посад чи доплат. Питання трудових обов'язків, навантаження та оплати праці оформлюються Університетом окремо в установленому порядку.

4.7. Відповідальна за реалізацію Digi-CHange в Університеті особа забезпечує зв'язок Лабораторії з проєктними завданнями, координатором консорціуму та погодженими документами D2.1. Ця функція може поєднуватися з функцією координатора Лабораторії. Особи, відповідальні за функціонування медичних і медсестринських освітніх напрямків Лабораторії визначаються з урахуванням фактичної структури освітніх програм Університету.

5. ІНТЕГРАЦІЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

5.1. Діяльність Лабораторії планується відповідно до освітніх програм і робочих програм дисциплін за медичним та медсестринським напрямами. Для кожного навчального заходу визначаються цільова група, дисципліна або модуль, місце у «ланцюгу знань», очікувані результати навчання, відповідальний викладач, необхідне обладнання і ресурси, спосіб оцінювання або зворотного зв'язку. Ці відомості фіксуються у плані, сценарії заняття або відповідній навчальній документації.

5.2. Навчання поєднує основи цифрової охорони здоров'я й етичні вимоги з практичним застосуванням інструментів у взаємопов'язаних дисциплінах. Послідовність завдань включає отримання і перевірку цифрових даних, їх аналіз, документування, дистанційну професійну комунікацію, командне обговорення, оцінювання рішень і адаптується до компетентностей лікаря, медичної сестри або брата та забезпечує міжпрофесійний підхід.

5.3. Формами роботи є практичні заняття, демонстрації з подальшим виконанням завдань під наглядом, симуляції, кейси і проблемно-орієнтоване навчання, командні заняття, тренінги та спільні заходи з партнерами. Відповідно до завдань застосовуються змішане навчання, взаємонавчання, гейміфікація, навчання через дію та активну участь та інші методичні прийоми.

5.4. Використання Лабораторії не обмежується ознайомчими демонстраціями. За наявності відповідних ресурсів здобувачі освіти мають можливість виконувати практичні дії, обговорювати їх та обґрунтовувати свої рішення.

5.5. Зміни до освітніх програм, навчальних планів, робочих програм і форм оцінювання вносяться за чинними процедурами Університету. Проведення заходу в Лабораторії саме по собі не змінює затверджених навчальних вимог.

6. ДОСТУП ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ

6.1. Доступ надається за прозорими правилами з урахуванням освітньої мети, підготовки користувачів, місткості приміщень, доступності обладнання та вимог безпеки. Планові навчальні заняття мають пріоритет у погодженому графіку.

6.2. Використання обладнання погоджується з координатором та відповідальним за відповідний ресурс працівником. Якщо обладнання розміщене в різних підрозділах, графіки узгоджуються також із керівниками цих підрозділів.

6.3. До початку роботи користувачі проходять необхідне ознайомлення або інструктаж. Самостійна робота допускається лише в межах підтверджених навичок і наданого доступу. Студентські заняття проводяться під супроводом відповідального викладача.

6.4. Користувачі мають право на зрозумілі інструкції, належні умови роботи, доступ до погоджених навчальних ресурсів і подання пропозицій. Вони зобов’язані дбайливо користуватися майном, дотримуватися графіка, правил доступу та повідомляти про несправності й інциденти.

6.5. Доступність забезпечується з урахуванням потреб осіб з інвалідністю та різного рівня цифрової підготовки. За потреби погоджуються адаптовані інструкції, додаткова підтримка або рівноцінні форми виконання завдань.

6.6. Участь зовнішніх користувачів погоджується в установленому Університетом порядку. Лабораторія не встановлює самостійно плату за послуги та не укладає договорів від власного імені.

7. ОБЛАДНАННЯ ТА БЕЗПЕКА РОБОТИ

7.1. Матеріально-технічна база формується з обладнання, програмного забезпечення та інших ресурсів, закріплених за Університетом або наданих йому на законних підставах. До обладнання, придбаного для Лабораторії в межах Digi-CHange, належать сканер гістологічних препаратів і дерматоскоп. Їх марки, моделі, серійні та інвентарні номери, місця встановлення і відповідальні особи зазначаються в реєстрі обладнання та документах Університету. Розміщення в різних приміщеннях не скасовує спільного планування й обліку діяльності Лабораторії.

7.2. Реєстр ресурсів містить найменування, ідентифікатори обладнання, місце розташування, відповідального за збереження та технічний стан, доступне програмне забезпечення і стан готовності до використання. Документи закупівлі, постачання, приймання, встановлення та введення в експлуатацію зберігаються як докази виконання проєкту. Закріплення майна, його облік, переміщення і списання здійснюються за правилами Університету та умовами проєкту.

7.3. Технічне обслуговування, перевірки та калібрування, якщо вони потрібні, проводяться відповідно до документації виробника і чинних вимог. Несправне обладнання виводиться з використання до усунення несправності.

7.4. Робота здійснюється з дотриманням правил охорони праці, пожежної, електричної та, за потреби, біологічної безпеки. Для кожного виду обладнання застосовуються відповідні інструкції та обмеження.

7.5. Медична допомога, клінічні дослідження або робота з біологічним матеріалом допускаються лише в межах окремо визначених законних повноважень, дозволів і процедур. Це Положення не надає Лабораторії самостійного права на клінічну практику.

8. ДАНІ ТА ВІДПОВІДАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

8.1. Для навчальних завдань переважно використовуються змодельовані, належно знеособлені або інші дозволені для такого використання дані. Доступ до персональних даних можливий лише за визначеної правової підстави, мети та обсягу повноважень користувача.

8.2. Персональні дані та медичні зображення зберігаються й обробляються у погоджених Університетом системах. Обсяг доступу, строки зберігання, резервне копіювання та видалення визначаються відповідними внутрішніми правилами і умовами обробки.

8.3. Завантаження персональних або конфіденційних даних до зовнішніх сервісів, зокрема інструментів штучного інтелекту, допускається лише після належного погодження та перевірки умов їх використання. Саме видалення прізвища не гарантує знеособлення. Для навчальної дистанційної взаємодії та обміну зображеннями застосовуються дозволені Університетом системи, визначені права доступу й належні заходи конфіденційності.

8.4. Навчальні симуляції та інструменти штучного інтелекту застосовуються за наявності відповідних ресурсів і погоджених сценаріїв у зв’язку із завданнями WP3 та методикою оцінювання цифрових компетентностей WP4. Їх результати перевіряються фахівцем. Користувачі аналізують обмеження, свої помилки й похибки інструментів та усвідомлюють взяття відповідальності за професійні рішення. Наявність дерматоскопа або сканера слайдів сама по собі не означає наявності чи впровадження функцій штучного інтелекту.

8.5. Дотримуються вимоги авторського права, ліцензій на програмне забезпечення та академічної доброчесності. Про інциденти безпеки даних користувач невідкладно повідомляє відповідальну особу за чинною процедурою Університету.

9. ПЛАНУВАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ

9.1. Робота Лабораторії здійснюється за погодженим планом на семестр або навчальний рік, який містить заходи, цільові групи, дисципліни або модулі та ланки «ланцюга знань», відповідальних, строки, ресурси, очікувані результати і способи їх підтвердження.

9.2. Доказом створення Лабораторії є наступні документи: Положення, організаційна схема, реєстр, документи із закупівлі та встановлення обладнання, журнал використання Лабораторії, плани, програми, сценарії заходів, списки учасників, результати навчальних завдань, матеріали оцінювання, зворотний зв’язок і звіти команди моніторингу. Матеріали надаються на запит і під час проєктного моніторингу з дотриманням правил захисту даних та конфіденційності.

9.3. Ведеться журнал використання саме Лабораторії, а не лише окремих приладів. Один запис відповідає одному проведеному заняттю або заходу, навіть якщо використано обидва прилади. Запис містить код і дату, час початку та завершення, використане обладнання, зміст діяльності, відомості або посилання на списки студентів і викладачів та їх кількість, освітню програму, дисципліну або модуль, дані про перевірку й відповідального представника команди моніторингу та примітки. Зв’язок із «ланцюгом знань», навчальна мета та матеріали зазначаються в журналі або однозначно пов’язуються з ним за кодом заняття. Реєструються всі випадки використання Лабораторії, що необхідно для визначення загального обсягу діяльності; технічне обслуговування обліковується окремо від навчальних заходів.

9.4. Лабораторія сприяє досягненню передбаченого проєктом цільового показника — щонайменше 60% використання Digi-CHange Labs для «ланцюга знань» цифрової охорони здоров’я в медичних і медсестринських освітніх програмах. Одиниця обліку, звітний період, правила включення записів і перевірки визначаються у письмовій методиці моніторингу, узгодженій з координатором проєкту та визначеній командою моніторингу. Цей показник не ототожнюється з часткою студентів, які користуються Лабораторією; за потреби вони обліковуються окремо.

9.5. Команда моніторингу здійснює перехресну перевірку даних і звітує у строки проєктного моніторингу. Координатор узагальнює результати не рідше одного разу на навчальний рік та у строки проєктного звітування. Оцінювання охоплює частоту й мету використання, участь студентів і викладачів, зв’язок із результатами навчання, доступність, технічну готовність, практичний характер занять і відгуки користувачів. Кількість відвідувань Лабораторії не підміняє кількість унікальних учасників. Виявлені проблеми, розбіжності й заходи вдосконалення документуються.

9.6. Університет забезпечує зберігання документів і звітних матеріалів у строки, визначені пунктом 6 Data Sheet та статтею 20 грантової угоди: для цієї угоди — щонайменше п’ять років після остаточного платежу, а за наявності незавершених перевірок, аудитів, розслідувань або спорів — до завершення відповідних процедур. Доступ до документів організовується так, щоб уможливити перевірку результатів та захист персональних і конфіденційних даних.

10. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПОДАЛЬШИЙ РОЗВИТОК

10.1. Діяльність забезпечується за рахунок ресурсів Університету, грантових коштів та інших джерел, не заборонених законодавством, у межах затверджених кошторисів, договорів і цільового призначення фінансування.

10.2. Рішення про витрати, закупівлі, ремонти, продовження ліцензій та оновлення обладнання приймаються уповноваженими особами Університету. Це Положення не створює зобов’язань щодо додаткового фінансування діяльності Лабораторії.

10.3. Сталість діяльності забезпечується включенням ресурсів Лабораторії до регулярного освітнього процесу, внутрішнім навчанням працівників, плануванням технічного обслуговування й ліцензій, розвитком партнерств і продовженням використання результатів після завершення проєкту. Відповідні заходи включаються до інституційних планів і погоджуються з планом сталості D6.3; конкретні ресурси та відповідальні визначаються рішеннями Університету.

10.4. Обладнання, інфраструктура й матеріали проєкту повинні містити емблему ЄС та затверджене формулювання про фінансування проєкту. Логотип Digi-CHange застосовується згідно з погодженими правилами проєкту та не замінює емблему ЄС. Інформація про формальне створення Лабораторії оприлюднюється після належного оформлення установчих рішень; посилання й матеріали передаються координатору проєкту.

11. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

11.1. Положення набирає чинності з дати, визначеної розпорядчим документом Університету після його розгляду та схвалення в установленому порядку. Зміни й доповнення вносяться в порядку, установленому для затвердження. Англійська назва документа для проєктної документації — Regulations governing the Digi-CHange Lab at National Pirogov Memorial Medical University, Vinnytsya.

11.2. Зміна організаційного статусу, реорганізація або припинення діяльності здійснюються відповідно до законодавства, Статуту Університету та відповідних проєктних зобов’язань. Подальше використання обладнання і даних визначається окремо уповноваженими особами.

11.3. Питання, не врегульовані цим Положенням, вирішуються відповідно до законодавства, Статуту та внутрішніх документів Університету.